

En del af fællesskabet

Reform af førtidspension og fleksjob

Indhold

En del af fællesskabet	4
Regeringens initiativer	9
Unge mennesker skal ikke have førtidspension	10
Fleksjob – flere skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet	14
Flere førtidspensionister i arbejde	18
Førtidspension og merudgiftsydelse	19
Økonomi	22

En del af fællesskabet

Det danske samfund står over for store udfordringer. Omkring 750.000 danskere i den erhvervsaktive alder står uden for arbejdsmarkedet.

Alle kan blive enige om, at det er alt for mange. For det handler om mennesker, der ikke er en del af arbejdsfællesskabet. Det handler om mennesker, der ikke får mulighed for at realisere deres potentiale i et aktivt arbejdsliv. Det handler om at fremtidssikre vores velfærdssamfund. Og det handler om, at samfundet og dansk erhvervsliv, der skal drive væksten og skabe nye job, ikke får glæde af de ressourcer og kompetencer, mange vil kunne bidrage med.

For regeringen er det afgørende, at alle får mulighed for at være en del af fællesskabet. Derfor er det også grundlæggende forkert, at vi som samfund sender unge mennesker på livslang pension. Som samfund skal vi i stedet tage ansvar og erkende, at vi ikke hjælper fx psykisk sårbare mennesker ved at overlade dem til sig selv. Vi har brug for dem. Og de har brug for, at der er nogle, der tror på dem. Nogle, som har brug for dem. Nogle, som vil dem. Derfor skal vi insistere på værdien af deres deltagelse.

Regeringen er villig til at investere i både omsorg og tålmodighed, så sårbare unge kan komme i gang med en uddannelse eller et arbejde.

Men det kræver, at vi tør udfordre den måde, vi gør tingene på i dag, og at vi får gennemført de nødvendige reformer, så vi sikrer, at flere kommer i arbejde og bliver inviteret indenfor i arbejdsfællesskabet.

Førtidspension og fleksjob blev sidst reformeret for godt 11 år siden med en efterfølgende justering af fleksjobordningen i 2006. Målet med reformen var at fastholde flest muligt på arbejdsmarkedet – helst i understøttet beskæftigelse. Det er ikke lykkedes. I dag er der knap 55.000 flere personer på førtidspension og i fleksjobordningen end forventet, da reformen blev indgået, og samfundet brugte derfor alene i 2010 over ni milliarder kroner mere end forventet på ordningerne.

Forudsætningerne for den reform, som et bredt flertal i Folketinget aftalte tilbage i 2000, holder ikke længere.

For regeringen er det afgørende, at vi i Danmark har et stærkt socialt sikkerhedsnet. At alle mennesker har ordentlige levevilkår. Men også at flere får mulighed for at få et aktivt arbejdsliv.

Regeringen fremlægger et udspil til en reform af førtidspension og fleksjob. Udspillet bygger på flere af de elementer, som Arbejdsmarkedskommissionen fremlagde i sin rapport i 2009.

Udspillet forudsætter, at vi får skabt et mere rummeligt arbejdsmarked, hvor der er plads til dem, der ikke kan være på arbejdsmarkedet på fuld tid. Det stiller krav til os alle. Alle har ansvar for, at det kommer til at ske. Regeringen og Folketinget har et ansvar. Arbejdsmarkedets parter og virksomhederne har et ansvar. Og det har kollegerne også.

Regeringens udspil får ikke konsekvenser for de mennesker, der i dag er på førtidspension, medmindre de fremover flytter uden for EU. Fleksjobansatte bliver kun berørt, hvis de får et nyt fleksjob.

På baggrund af erfaringerne med reformen fra 2000 er det afgørende for regeringen, at aftalepartierne bag en kommende reform af området forpligter sig til at nå de økonomiske målsætninger i en politisk aftale, hvis forudsætningerne endnu engang viser sig ikke at holde.

Unge skal ikke have førtidspension

Som udgangspunkt skal unge mennesker under 40 år ikke have førtidspension. Men førtidspension bliver ikke afskaffet for alle under 40 år. Der skal selvfølgelig være en førtidspension for dem, der er så syge eller har så store funktionsnedsættelser, at det er helt åbenbart, at de aldrig kan blive i stand til at arbejde.

Det er hverken solidarisk eller perspektivrigt at lade unge mennesker leve et passivt liv på førtidspension, hvis der er en mulighed for, at de kan få det bedre og komme i gang med en uddannelse eller et arbejde.

Lige nu er der ca. 245.000 personer på førtidspension, og der er ingen tegn på, at der i fremtiden bliver færre førtidspensionister, medmindre vi griber ind. Det er særligt bekymrende, at stadig flere unge får tilkendt førtidspension, fordi det ofte sker på grund af psykiske lidelser, som heldigvis ikke altid er varige.

Antallet af unge, der kommer på førtidspension, bliver ved med at stige. Lige nu er hver fjerde nye førtidspensionist under 40 år. I 2010 kom 4.700 personer under 40 år på førtidspension – og af dem havde godt syv ud af ti en psykisk lidelse.

Unge skal selvsagt helst ikke begynde deres voksne liv på offentlig forsørgelse – og slet ikke, hvis de kan hjælpes til at få det bedre. Depression og angst er fx ikke nødvendigvis varige lidelser, men kan blive det, hvis der ikke sættes ind med den rette behandling og indsats. Selv en alvorlig lidelse som skizofreni behøver ikke at betyde, at man aldrig kan komme til at arbejde. Nogle bliver raske. Andre får det bedre, blandt andet fordi der i dag er flere behandlingsmuligheder og tilbud, der hjælper personer med psykiske lidelser til at leve et godt og aktivt liv på trods af deres lidelse.

Langt de fleste unge, som i dag risikerer at få tilkendt førtidspension, har meget sammenfattede problemer. Derfor er en mere helhedsorienteret indsats afgørende. Det kræver, at barrierer bliver brudt ned, og at indsatsen bliver koordineret væsentligt bedre, end det sker i dag, på tværs af de forskellige sektorer, som spiller en afgørende rolle i indsatsen for den enkelte. Det vil typisk være beskæftigelses-, sundheds-, social- og uddannelsessektorerne.

Regeringen vil give unge gode og grundige ressourceforløb og investere mere tid og støtte. De skal have en indsats, der løser de forskellige problemer, der er omkring dem, og som ikke kun handler om ledighed. Målet er, at indsatsen ad åre kan sikre de unge et bedre liv og en vej ind på arbejdsmarkedet.

Samtidig vil regeringen understøtte, at de unge, der allerede har fået tilkendt en førtidspension og selv ønsker at arbejde, får bedre muligheder for at komme i arbejde.

Fleksjob – flere skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet

Regeringen ønsker en ny fleksjobordning, som i højere grad har fokus på at sikre, at mennesker med en meget begrænset arbejdsevne får adgang til arbejdsmarkedet. Selv få arbejdstimer i et fleksjob kan være nok til at skabe en positiv spiral for personer, hvor alternativet ellers kunne være et liv på førtidspension.

Fleksjobordningen var også oprindeligt tiltænkt personer med en meget begrænset arbejdsevne, men mange oplever i dag barrierer på grund af den måde, ordningen er indrettet på.

Regeringen ønsker at bevare fleksjobordningen, fordi den sikrer mange mennesker adgang til arbejdsmarkedet på trods af, at de har en nedsat arbejdsevne og ellers kan have svært ved at finde et arbejde. For dem ville alternativet ofte være en førtidspension. Fleksjobordningen skal fortsat hjælpe mennesker ind på arbejdsmarkedet, men det er nødvendigt at reformere ordningen, så den bliver målrettet personer med mindst arbejdsevne.

Fleksjobordningen skal derfor skrues sammen på en ny måde. For de fleksjobansatte, der vil kunne udvikle arbejdsevnen, ønsker regeringen at styrke tilskyndelsen til at øge antallet af arbejdstimer og skifte fleksjobbet ud med et ordinært job uden offentlig støtte.

Det skal være mere attraktivt for virksomheder at ansætte mennesker i et fleksjob, selvom det i en periode kun drejer sig om få timer om ugen. Og tilskudsordningen skal vendes rundt, så de største tilskud ikke længere gives til de fleksjobansatte, der har de højeste lønninger, men målrettes personer med de laveste lønninger og den mindste arbejdsevne.

Derudover vil regeringen gøre fleksjob midlertidige for unge. Mange af de fleksjobansatte får det bedre over tid, og derfor skal ingen som udgangspunkt være i ordningen mere end fem år ad gangen. Det skal understøtte, at der sker en bevægelse fra fleksjob til ordinære job, så de mere ressourcestærke personer ikke længere bliver fastholdt i fleksjobordningen.

Fleksjob er en integreret del af arbejdsmarkedet, hvorfor det kun er naturligt, at der gælder de samme regler for ledige fleksjobansatte som for andre ledige. Regeringen lægger derfor op til, at personer i fleksjobordningen kan forsikre sig mod ledighed, og at vores grundlæggende princip om ret og pligt også som udgangspunkt omfatter dem.

Reformen bidrager positivt til samfundsøkonomien

Regeringens udspil til en reform af førtidspension og fleksjob skal tage hånd om en række af de udfordringer, som reformen fra 2000 ikke har formået at løse.

Udspillet skal bringe udviklingen tilbage på sporet gennem en reform, som sikrer, at unge ikke får tilkendt førtidspension på et forkert grundlag, og at mennesker med en meget begrænset arbejdsevne får gavn af fleksjobordningen.

Det stiller krav til et mere rummeligt arbejdsmarked, som vi alle har et medansvar for at skabe.

Samtidig sikrer regeringen, at udspillet bidrager betydeligt til at forbedre de offentlige budgetter. Reformen bidrager med ca. 1,9 milliarder kroner i 2020 og knap 3,5 milliarder kroner på lang sigt.

For at understøtte, at reformen resulterer i en omstilling i kommunerne, vil regeringen drøfte reformen med KL i forårets økonomi-forhandlinger med henblik på at sikre, at reformen bliver implementeret efter hensigten.

Reformudspillet indeholder desuden regelforenkende elementer.

Regeringens initiativer

Unge mennesker skal ikke have førtidspension

- Ressourceforløb for unge
- Rehabiliteringsteam i alle kommuner
- Investering i ressourceforløb
- Ressourceforløb for personer over 40 år
- Forsørgelse under ressourceforløb
- Gode muligheder for at arbejde under ressourceforløb
- Opstartsstøtte til kommunerne
- Tæt opfølgning af indsatsen

Fleksjob – flere skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet

- Fleksjobordningen målrettes
- Ledighedsydelse forudsætter medlemskab af en a-kasse
- Varighedsgrense på ledighedsydelse
- En mere aktiv indsats for ledige, som er visiteret til fleksjob
- Sanktionsregler for modtagere af ledighedsydelse lempes
- Fleksjob til selvstændige afskaffes

Flere førtidspensionister i arbejde

- Førtidspensionister får mulighed for at få beskæftigelsestilbud
- Førtidspensionister under 40 år får mulighed for at få ressourceforløb

Førtidspension og merudgiftsydelse

- Lavere førtidspension til pensionister, som bor i udlandet
- Merudgiftsydelsen – større overensstemmelse mellem behov og ydelse
- Personkredsen for modtagere af merudgiftsydelse justeres
- Den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister forbedres

Unge mennesker skal ikke have førtidspension

Ressourceforløb for unge

Rehabiliteringsteam i alle kommuner

Investering i ressourceforløb

Ressourceforløb for personer over 40 år

Forsørgelse under ressourceforløb

Gode muligheder for at arbejde under ressourceforløb

Opstartsstøtte til kommunerne

Tæt opfølgning af indsatsen

Ressourceforløb for unge

Regeringens udgangspunkt er, at personer under 40 år ikke skal have førtidspension. De skal i stedet have en tidligere og tværfagligt sammenhængende indsats gennem et ressourceforløb, så de kan hjælpes videre i livet og på sigt komme i arbejde eller i gang med en uddannelse.

Førtidspension bliver ikke afskaffet for alle under 40 år. Hvis det er helt åbenbart, at man aldrig kan blive i stand til at arbejde, skal det stadig være muligt at få tilkendt førtidspension. Det drejer sig fx om personer med en betydeligt nedsat funktionsevne som følge af udviklingshæmning, en alvorlig hjerneskade eller alvorlige lidelser, hvor behandlingsmulighederne er udtømte eller udsigtsløse.

Et ressourceforløb kan vare i op til fem år ad gangen, men det vil i nogle tilfælde være nødvendigt med en mere langvarig hjælp. Derfor bliver det muligt at få flere forløb.

Indsatsen i ressourceforløbet skal tilrettelægges, så den tager udgangspunkt i den enkeltes behov og ressourcer. Kommunen skal derfor udarbejde en individuel plan og i samarbejde med den unge iværksætte forløb, der både kan involvere beskæftigelsesrettede, sociale, uddannelses- og sundhedsmæssige tiltag, herunder egentlig behandling.

Kommunerne kan selv beslutte, hvor ressourceforløbene skal forankres. For nogle kommuner vil det være mest hensigtsmæssigt at forankre ressourceforløbene i jobcentret. For andre vil det være i fx socialforvaltningen.

En stor del af de personer, der vil få et ressourceforløb, har psykiske lidelser. Derfor er det afgørende, at de som et led i ressourceforløbet får tilbudt en effektiv og hurtig udredning samt behandling af deres psykiske sygdom, hvis forløbet skal virke optimalt og sikre, at de kommer videre i livet.

Rehabiliteringsteam i alle kommuner

Mange oplever i dag, at offentlige myndigheder ikke i tilstrækkelig grad sikrer en koordineret indsats. Det gælder både på tværs af kommunernes forvaltninger og i forhold til det regionale sundhedsvæsen. Det giver store udfordringer med at løse de sammensatte problemer, som meget udsatte personer har.

Langt de fleste personer, der skal deltage i et ressourceforløb, har forskellige problemer, som ikke kun handler om, at de ikke har et arbejde. Derfor lægger regeringen som noget nyt op til en tværfaglig koordinering, hvor et eller flere rehabiliteringsteam i hver kommune skal vurdere, koordinere og anbefale en indsats på tværs af beskæftigelsesområdet, socialområdet, uddannelsesområdet og sundhedsområdet.

Det betyder, at rehabiliteringsteamet bliver det centrale omdrejningspunkt for den enkelte, når ressourceforløbet skal tilrettelægges. Teamet skal vurdere indholdet i den individuelle plan for det fremadrettede forløb, fx hvilke indsatser den enkelte har brug for, hvordan de spiller sammen, og i hvilken rækkefølge de skal sættes i værk. Teamet skal samtidig bidrage til at få afklaret, hvilken indsats fra de forskellige sektorer, der er nødvendig og hensigtsmæssig for den enkelte.

Rehabiliteringsteamet skal bestå af medarbejdere fra jobcentret og social-, sundheds- og uddannelsesområdet, der er beslutningskompetente. Teamet skal have adgang til sundhedsfaglig ekspertise, fx en socialmediciner, psykiater, psykolog, sygeplejerske eller fysioterapeut, som understøtter, at ressourcerne bliver brugt effektivt – også i forhold til at udrede arbejdsevne.

Det skal sikre, at indsatsen bliver planlagt sammenhængende og på tværs af sektorerne.

Investering i ressourceforløb

Det er afgørende, at kommunerne reelt får mulighed for at give sårbare mennesker den rigtige indsats i ressourceforløbene. Regeringen prioriterer i udspillet, at der er midler nok til den individuelle indsats i ressourceforløbene. Derfor afsætter regeringen ca. 1,4 milliarder kroner årligt til indsatsen, når forløbene er fuldt indfaset.

Ressourceforløbene skal give kommunerne mulighed for at sammensætte en indsats, der præcist er tilpasset og målrettet de behov, som den enkelte har. Ambitionen er, at det på den ene side skal være muligt at give den rigtige aktive indsats, og på den anden side skal det være muligt at give mennesker tid og ro i perioder, hvor det er hensigtsmæssigt.

Regeringen vil samtidig give kommunerne bedre rammer for, at de kan igangsætte de nødvendige og rigtige tilbud, som giver den enkelte en reel mulighed for at realisere sit arbejdspotentialer.

For personer med psykiske lidelser kan der fx være behov for, at de kan deltage i et 'lær-at-lev-med'-program, der kan hjælpe dem med værktøjer til at håndtere hverdagen, før de er parate til at deltage i et egentligt opkvalificerings-tilbud. Der kan også være tale om, at de har behov for et tilbud om afklarings- og opkvalificeringsforløb på en virksomhed, der i særlig grad kan tage højde for den enkeltes problemer, fx en socialøkonomisk virksomhed.

Eller tilbud om et coach- eller terapeutisk forløb, hvor den unge kan få hjælp til selvudvikling, som kan styrke selvværdet og troen på, at der er en vej til job og uddannelse.

Samtidig kan mentorstøtte være med til at sikre, at den planlagte indsats i ressourceforløbene bliver realiseret i praksis. Mentorer kan være den praktiske hjælp i hverdagen, der støtter den enkelte i at gennemføre forløbet.

Ressourceforløb for personer over 40 år

Regeringen ønsker, at alle – uanset alder – skal have en systematisk og koordineret indsats i stedet for førtidspension, hvis der er mulighed for, at de kan få det bedre. Derfor skal personer over 40 år også have ét ressourceforløb, inden de kan få tilkendt førtidspension. De skal have mulighed for at få flere forløb, hvis de selv ønsker det.

Kommunen skal undlade at iværksætte et ressourceforløb og kan i stedet tilkende den pågældende førtidspension, hvis det er veldokumenteret, at personens arbejdsevne ikke kan udvikles igennem et ressourceforløb.

Forsørgelse under ressourceforløb

Regeringen lægger op til, at alle, der deltager i ressourceforløb, skal beholde den samme ydelse, som de modtog inden ressourceforløbet. Det betyder fx, at en person, der modtog kontanthjælp inden ressourceforløbet, vil fortsætte med at modtage en ydelse på kontanthjælpsniveau i forløbet. Ydelsen kan blive justeret undervejs i forløbet. Hvis personen fx får et barn, bliver ydelsen sat op til kontanthjælpsniveau på forsørgersats.

Regeringen lægger også op til, at der skal være en minimumydelse, der skal ligge på 60 procent af højeste dagpengesats. Det svarer til ca. 10.300 kroner om måneden. Minimumsatsen skal ikke gælde for unge under 25 år, der bor hjemme.

Ydelsen vil ikke afhænge af ægtefællens indkomst eller formue. Det betyder, at personer, der i dag ikke er berettiget til fx sygedagpenge eller kontanthjælp på grund af formue eller ægtefælleindkomst, som minimum får 60 procent af højeste dagpengesats.

Gode muligheder for at arbejde under ressourceforløb

Alle, der deltager i et ressourceforløb, skal have mulighed for at forsøge sig med et job på det ordinære arbejdsmarked. Derfor skal modregningsreglerne være lempelige, så personer, der arbejder undervejs i ressourceforløbet, ikke modregnes krone for krone, men kan beholde en større del af lønindtægten.

Samtidig ønsker regeringen, at arbejdsgivere, der ansætter personer i ressourceforløb i et løn-tilskudsjob, skal have et tilskud, der er højere end det, arbejdsgivere i dag kan få, hvis de ansætter en førtidspensionist i et løn-tilskudsjob.

Opstartsstøtte til kommunerne

For at sikre, at ressourceforløbene og rehabiliteringsarbejdet kommer godt i gang, skal der hurtigt indhentes og udveksles erfaringer med at etablere forløbene. Derudover skal der sættes forsøg i gang på området i kommunerne, der kan forbedre indsatsen og udvikle nye metoder.

Der skal udarbejdes en evaluering af forsøgene, som beskriver, hvad der virker, og hvad der ikke virker i indsatsen for unge. Erfaringerne og resultatet af forsøgene skal videreformidles til sagsbehandlerne.

Der vil samtidig være et behov for at opkvalificere sagsbehandlere i kommunerne gennem efteruddannelse, så de kan tilrettelægge og koordinere ressourceforløbene.

Efteruddannelsesprojektet skal udvikles i tæt samarbejde med de kommuner, som har særligt gode erfaringer og resultater med at hjælpe unge med psykiske lidelser videre i livet. KL og eksperter på området, fx psykiatere, skal også inddrages i arbejdet.

Regeringen prioriterer, at der afsættes midler til opstart af rehabiliteringsteam i de enkelte kommuner.

Tæt opfølgning af indsatsen

For regeringen er det afgørende, at den nye indsats med ressourceforløb, rehabiliteringsteam og mentorstøtte kommer godt i gang i kommunerne og kommer til at virke efter hensigten.

Derfor vil regeringen følge indsatsen i kommunerne tæt og sikre, at de gode erfaringer udveksles mellem kommuner, så alle får den rigtige hjælp, uanset hvor i landet de bor.

Regeringen lægger også op til, at hele indsatsen skal evalueres.

Fleksjob – flere skal have en tilknytning til arbejdsmarkedet

Fleksjobordningen målrettes

Ledighedsydelse forudsætter medlemskab af en a-kasse

Varighedsgrænse på ledighedsydelse

En mere aktiv indsats for ledige, som er visiteret til et fleksjob

Sanktionsregler for modtagere af ledighedsydelse lempes

Fleksjob til selvstændige afskaffes

Fleksjobordningen målrettes

Regeringen ønsker en fleksjobordning, som i højere grad har fokus på at sikre, at mennesker med en meget begrænset arbejdsevne får adgang til arbejdsmarkedet. Samtidig ønsker regeringen en ordning, som i højere grad tilskynder fleksjobansatte til at øge antallet af arbejdstimer, hvis de kan, og eventuelt skifte fleksjobbet ud med et ordinært job.

Regeringen foreslår derfor en ny og målrettet fleksjobordning, hvor det offentlige tilskud bliver lagt om, og hvor fleksjob for mange bliver midlertidige. Regeringen vil også gøre det muligt for personer i fleksjobordningen at forsikre sig mod ledighed. Medlemskab af en a-kasse vil give fleksjobansatte en række fordele.

Personer under 40 år vil med den nye ordning højst kunne få tildelt et fleksjob fem år ad gangen. Når perioden udløber, skal kommunen tage stilling til, om personen skal have ret til et nyt midlertidigt fleksjob. Personer over 40 år får efter det første fleksjob et permanent fleksjob, hvis kommunen vurderer, at personen ikke kommer til at kunne varetage et ordinært arbejde.

Arbejdsgivere skal i fremtiden kun betale løn for den arbejdsindsats, den fleksjobansatte reelt yder. Det skal sikre, at virksomheder får større tilskyndelse til at ansætte personer med meget begrænset arbejdsevne, som kun kan arbejde få timer om ugen eller med lav arbejdsintensitet. Det vil samtidig styrke tilskyndelsen til at øge arbejdsindsatsen hos de fleksjobansatte, der oplever en positiv udvikling i deres arbejdsevne, fordi lønnen stiger, når arbejdsindsatsen øges. Som reglerne er i dag, er lønnen altid den samme, uanset hvor stor en arbejdsindsats den fleksjobansatte yder.

Kommunen supplerer lønnen fra arbejdsgiveren med et tilskud, der reguleres på baggrund af lønindtægten. Løn og øvrige arbejdsvilkår for de aftalte effektive arbejdstimer fastsættes efter de kollektive overenskomster på ansættelsesområdet, herunder de sociale kapitler.

I ikke-overenskomstdækket ansættelse skal overenskomsten på sammenlignelige områder gælde. Løn og øvrige arbejdsvilkår skal fastsættes i samarbejde med de faglige organisationer.

Fleksjobtilskuddet skal differentieres, så de fleksjobansatte, der er medlemmer af en a-kasse, får et højere tilskud end andre.

Regeringen foreslår, at medlemmer af en a-kasse kan få op til 98 procent af maksimale dagpenge (ca. 200.000 kroner årligt i 2012) i tilskud, og at ikke-medlemmer kan få et tilskud på op til 88 procent af maksimale dagpenge (ca. 180.000 kroner årligt i 2012). Tilskuddet beregnes ud fra, om a-kassemedlemmet opfylder betingelserne for at få ledighedsydelse.

Regeringen lægger op til en tilskudsmodel, hvor tilskuddet aftrappes med en modregningssats på 30 procent i takt med, at lønnen stiger indtil en løn på ca. 13.000 kroner pr. måned. Det betyder, at når den arbejdsgiverbetalte løn øges med 1.000 kroner, modregnes der 300 kroner i tilskuddet, og den samlede indkomst for den fleksjobansatte bliver dermed 700 kroner højere.

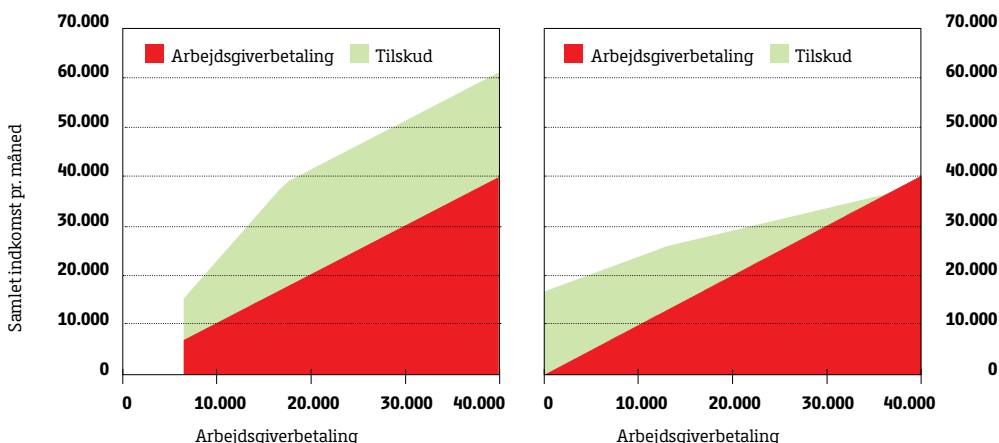
Herefter er modregningssatsen 55 procent. Tilskuddet er fuldt aftrappet ved en lønindkomst fra arbejdsgiveren på ca. 36.500 kroner om måneden for medlemmer af en a-kasse og ca. 33.500 kroner om måneden for ikke-medlemmer.

Tilskudsmodellen betyder, at alle, der bliver ansat i et fleksjob, minimum er sikret en årlig indkomst på mellem 180.000 og 200.000 kroner alt efter, om de er medlem af en a-kasse eller ej. Den samlede indkomst vil herefter stige for hver ekstra krone, personen får i arbejdsindkomst. Tilskudsmodellen betyder også, at de lavest lønnede opnår de højeste tilskud i modsætning til i dag, hvor det er lige omvendt.

Tilskud i nuværende fleksjobordning og i ny fleksjobordning Figur A og B viser tilskuddet i den nuværende ordning og i den nye fleksjobordning med 98/88 pct. tilskud. Figurerne baserer sig på en typeperson, der ikke modtager indkomst ud over arbejdsindkomst.

A Indkomst for en fleksjobansat i den nuværende fleksjobordning

B Indkomst for en fleksjobansat, der er a-kassemedlem, i forslaget til en ny fleksjobordning

Kilde: Beskæftigelsesministeriets egne beregninger

Regeringen lægger også op til, at mulighederne i overenskomsternes sociale kapitler skal udnyttes bedre for dermed at skabe større rummelighed på arbejdsmarkedet.

En person kan derfor først blive ansat i et fleksjob på sin hidtidige arbejdsplads, når han eller hun har været ansat på arbejdspladsen i mindst 12 måneder under overenskomstens sociale kapitel.

Hvis virksomheden ikke er overenskomstdækket, eller hvis overenskomsten ikke har et socialt kapitel, skal der være et krav om, at en person skal have været ansat på sin hidtidige arbejdsplads i mindst 12 måneder på særlige vilkår, inden personen kan få et fleksjob på arbejdspladsen.

Kravet om 12 måneders ansættelse inden et fleksjob gælder dog ikke, hvis det er åbenbart formålsløst, fordi den ansatte fx har været udsat for en alvorlig arbejdsskade eller pludselig og alvorlig sygdom.

Ledighedsydelse forudsætter medlemskab af en a-kasse

Personer, der er visiteret til et fleksjob, skal sidestilles med personer på det ordinære arbejdsmarked. Regeringen lægger derfor op til, at ledige fleksjobvisiterede kun kan modtage ledighedsydelse, hvis de er medlemmer af en a-kasse. A-kassen skal hjælpe personer på ledighedsydelse med at finde et fleksjob.

For medlemmer af en a-kasse skal ledighedsydelsen udgøre 89 procent af højeste dagpengesats. Det svarer til ca. 15.200 kroner pr. måned. Kontingentet til a-kassen bliver tilsvarende billigere for personer i fleksjobordningen i forhold til andre medlemmer.

Ledige, som er visiteret til fleksjob, og som ikke ønsker at være medlem af en a-kasse, vil modtage særlig ydelse på 60 procent af højeste dagpengesats, hvilket svarer til ca. 10.300 kroner pr. måned. Hvis de er forsørgere og berettiget til kontanthjælp, kan de få suppleret beløbet op til forsørgersats på kontanthjælp.

Både ledighedsydelse og særlig ydelse skal være uafhængig af formue og ægtefællens indkomst.

Varighedsgrænse på ledighedsydelse

For regeringen er det afgørende, at ledighedsydelse aldrig bliver en permanent offentlig forsørgelse, og at personer, der er visiteret til et fleksjob, skal have samme vilkår som andre ledige. Derfor skal perioden på ledighedsydelse følge den almindelige dagpengeperiode.

Det betyder, at ledige i fleksjobordningen maksimalt kan modtage ledighedsydelse i to år inden for tre år, som det også er tilfældet for modtagere af dagpenge. Derefter vil den ledige modtage særlig ydelse, som udgør 60 procent af højeste dagpengesats. Modtagere af ledighedsydelse skal som dagpengemodtagere kunne genoptjene retten til ledighedsydelse, hvis de opfylder et beskæftigelseskrav. Kravet skal være 52 ugers arbejde i et fleksjob inden for en periode på tre år, men der skal ikke være noget krav om, hvor mange timer de skal arbejde hver uge. Dermed er beskæftigelseskravet lempeligere end for dagpengemodtagere, hvor kravet er 37 timers arbejde i gennemsnit hver uge.

En mere aktiv indsats for ledige fleksjobvisiterede

Fleksjobvisiterede skal – som alle andre ledige – selv gøre en aktiv indsats for at få et job. Erfaringer viser dog, at personer, der er visiteret til et fleksjob, har stor risiko for at blive langtidsledige.

Regeringen foreslår derfor, at fleksjobvisiterede skal have ret og pligt til den samme aktive beskæftigelsesindsats som andre ledige. Det indebærer, at de aktivt skal søge fleksjob. De skal have en kontaktsamtale efter en måneds ledighed og herefter hver tredje måned, og de skal have et aktivt tilbud efter 13 ugers ledighed og herefter hver sjette måned. Personer, der har ret til ledighedsydelse, får ret til seks ugers selvvalgt uddannelse.

Derudover skal en række regler justeres, da fleksjobvisiterede fremover får en mere aktiv indsats. Reglerne om at revurdere ledige fleksjobvisiterede bliver ophævet.

Det samme bliver reglerne om sanktion i form af tab af refusion hos kommunerne i 36 måneder, hvis revurderingen og visitationen har været mangelfuld.

Både den fleksjobvisiteredes ret til at bruge en anden aktør efter seks måneder og kommunernes pligt til at bruge anden aktør efter 12 måneder bliver også ophævet. Der er ikke længere behov for at forpligte kommunen til at bruge anden aktør, da kommunen nu bliver forpligtet til at yde en aktiv indsats for ledige fleksjobvisiterede.

Sanktionsregler for modtagere af ledighedsydelse lempes

Modtagere af ledighedsydelse bør ikke have hårdere sanktioner end andre forsikrede ledige. I dag mister modtagere af ledighedsydelse, der er selvforskyldt ledige, helt retten til ledighedsydelse, mens dagpengemodtagere får en karantæne på tre uger. Regeringen lægger derfor op til, at modtagere af ledighedsydelse skal have den samme sanktion som dagpengemodtagere.

Fleksjob til selvstændige afskaffes

Der er i dag kun ca. 1.450 selvstændige i fleksjobordningen. For kommunerne er det administrativt tungt at etablere fleksjob til selvstændige, og med den nye tilskudsmodel, hvor det er indkomsten, der styrer tilskuddet, bliver det endnu sværere at tilpasse fleksjob til selvstændige.

Regeringen lægger derfor op til, at ordningen afskaffes. Selvstændige kan i stedet få fleksjob som lønmodtagere.

Flere førtidspensionister i arbejde

Førtidspensionister får mulighed for at få beskæftigelsestilbud

Førtidspensionister under 40 år får mulighed for at få ressourceforløb

Førtidspensionister får mulighed for at få beskæftigelsestilbud

Der er heldigvis førtidspensionister, der med tiden får det bedre, så de får lyst til at prøve kræfter med et arbejde. Det vil regeringen gerne understøtte. Derfor skal nuværende førtidspensionister, der selv ønsker det, have ret til tre afklaringsamtaler i jobcentret og have mulighed for at modtage tilbud om vejledning, opkvalificering og virksomhedspraktik fra kommunen.

Førtidspensionister under 40 år får mulighed for at få ressourceforløb

Regeringen lægger op til, at en mere helhedsorienteret og tværfaglig indsats i form af ressourceforløb kan medvirke til at forebygge førtidspension blandt unge. Unge, der allerede har fået tilkendt førtidspension, har ikke haft den mulighed. Derfor skal førtidspensionister under 40 år have mulighed for at deltage i ressourceforløb, hvis de selv ønsker det, og hvis kommunen vurderer, at de kan få udbytte af det. I ressourceforløbet beholder de den ydelse, de allerede er på. Det betyder, at forsørgelsesgrundlaget ikke ændres, hvis en førtidspensionist går i gang med et ressourceforløb.

Førtidspension og merudgiftsydelse

Lavere førtidspension til pensionister, som bor i udlandet
Merudgiftsydelsen – større overensstemmelse mellem behov og ydelse
Personkredsen for modtagere af merudgiftsydelse justeres
Den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister forbedres

Lavere førtidspension til pensionister, som bor i udlandet

Regeringen lægger op til, at der ikke skal være gunstigere regler for førtidspensionister på ny ordning, end der er for førtidspensionister på gammel ordning. Derfor skal førtidspensionister på ny ordning, der flytter til et land uden for EU/EØS, ikke kunne tage hele pensionen med.

Merudgiftsydelsen: Større overensstemmelse mellem behov og ydelse

Efter servicelovens § 100 skal kommunalbestyrelsen yde dækning af nødvendige merudgifter ved den daglige livsførelse til personer mellem 18 år og folkepensionsalderen med varigt nedsat funktionsevne.

Regeringen lægger op til, at de faste ydelsestrin afskaffes, så merudgiftsydelsen i stedet udmåles på baggrund af den enkeltes sandsynliggjorte merudgifter. Kompensationen rundes op til nærmeste hele 100 kroner, og dermed begrænses muligheden for overkompensation. Samtidig fjernes den indbyggede mulighed for underkompensation, som findes i de eksisterende regler.

Regeringen ønsker samtidig, at bagatelgrænsen skal bevares, men at den fremover reguleres med satsreguleringsprocenten, så bagatelgrænsen følger den almindelige lønudvikling.

Personkredsen for modtagere af merudgiftsydelse justeres

Regeringen ønsker, at personkredsen, der kan modtage merudgiftsydelse, ændres for at sikre ligestilling mellem alle førtidspensionister, der modtager tilskud til at ansætte handicapbipere.

Derfor lægger regeringen op til, at førtidspensionister på gammel ordning, der modtager tilskud efter § 95 i serviceloven, også skal kunne få merudgiftsydelse.

Den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister forbedres

Regeringen vil modernisere den supplerende arbejdsmarkedspension for førtidspensionister (SUPP-ordningen).

Det sker ved at indføre mulighed for at udbetale pensionsopsparingen ved dødsfald, efter at pensionisten er overgået fra førtidspension til folkepension.

I dag udbetales pensionsopsparingen til pensionistens bo, hvis pensionisten dør før pensionsalderen, hvorimod der intet udbetales, hvis pensionisten dør fx dagen efter overgangen til folkepension.

Regeringen vil endvidere modernisere ordningen og give mulighed for, at pensionistens opsparing i ordningen løbende kan anvendes til køb af pensionsret. Regeringen fjerner hermed et usikkerhedsmoment om størrelsen på den løbende pensionsret.

Økonomi

Regeringens udspil til en reform af førtidspension og fleksjob skønnes at medføre en offentlig budgetforbedring på ca. 1,9 milliarder kroner i 2020 og knap 3,5 milliarder kroner på lang sigt.

Derudover lægger regeringen op til, at en række af initiativerne finansieres af satspuljen. Det gælder udgifterne til en styrket indsats i ressourceforløb og opstartsstøtte til kommunerne.

Udspillet ventes at medføre, at ca. 2.300 personer i 2020 og ca. 7.700 personer på lang sigt kommer i udstøttet arbejde i stedet for at være i fleksjobordningen eller på førtidspension.

Samtidig ventes det, at udspillet vil øge antallet af personer i støttet beskæftigelse, så arbejdsudbuddet samlet set stiger med ca. 5.000 personer i 2020 og ca. 12.500 personer på lang sigt.

Refusionsændringer

Regeringen lægger med udspillet op til grundlæggende ændringer af førtidspension og fleksjob. Derfor er der behov for at overveje, hvordan den statslige refusion til kommunerne kan understøtte udspillet bedst muligt.

Regeringen ønsker dog at se på refusions-satserne på hele ydelsesområdet på én gang og kommer derfor på et senere tidspunkt med et samlet udspil herom.

Skønnede merudgifter

Mia. kroner (2012-PL)	2020	På lang sigt
Ressourceforløb – heraf midler til indsatsen	-0,1 1,2	-0,8 1,4
Fleksjobforslag	-1,8	-2,6
Flere førtidspensionister i arbejde	0,1	0,1
Førtidspension og merudgiftsydelse	-0,1	-0,1
Skønnede merudgifter i alt	-1,9	-3,5

Anm.: På grund af afrunding summer tallene ikke til totalen.

En del af fællesskabet

Reform af førtidspension og fleksjob

2011/12:5

Henvendelse om udgivelsen kan i øvrigt ske til

Arbejdsmarkedsstyrelsen

Holmens Kanal 20

1060 København K

Tlf. 3528 8100

E-mail: ams@ams.dk

ISBN

978-87-92727-49-7

Design

eTypes & India

Foto

Peter Rutherhagen / Johnér

David Trood / Scanpix

Mikkel Østergaard / Scanpix

Tryk

Rosendahls Schultz Grafisk a/s

Web

Publikationen kan hentes på www.bm.dk

En del af fællesskabet
Reform af førtidspension og fleksjob